

1958 METŲ NIUJORKO KONVENCIJA DĖL UŽSIENIO ARBITRAŽŲ SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO

(Žin., 1995, Nr 10-208)

I straipsnis

1. Ši Konvencija taikoma pripažinimui ir vykdymui arbitražų sprendimų, padarytų kitos valstybės teritorijoje, o ne tos valstybės, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti tokius sprendimus, dėl ginčų, kurių pusės gali būti ir fiziniai, ir juridiniai asmenys. Ji taip pat taikoma ir tiems arbitražų sprendimams, kurie nelaikomi vidaus sprendimais toje valstybėje, kurios prašoma juos pripažinti ir vykdyti.
2. Terminas "arbitražų sprendimai" apima ne tikrai arbitražų sprendimus, priimtus kiekvienai atskirai bylai paskirtų arbitrų, bet taip pat ir nuolatinių arbitražo institucijų, į kurias pusės kreipėsi, padarytus sprendimus.
3. Pasirašydama, ratifikuodama šią konvenciją arba prisijungdama prie jos pagal šios Konvencijos X straipsnį pranešdama, bet kuri valstybė savitarpio pagrindu gali pareikšti, kad ji taikys šią Konvenciją tik kitos Susitariančiosios valstybės teritorijoje padarytiems arbitražų sprendimams pripažinti ir vykdyti. Ji taip pat gali pareikšti, kad šią Konvenciją taikys ginčams, kylantiems iš sutartinių ar kitokių teisinių santykių, kurie pagal darančios tokį pareiškimą valstybės nacionalinius įstatymus yra laikomi prekybiniais.

II straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji valstybė pripažįsta rašytinį susitarimą, pagal kurį pusės pasižada perduoti arbitražui visus ar tam tikrus ginčus, kilusius arba galinčius kilti tarp jų dėl kurių nors konkrečių sutartinių ar kitokių teisinių santykių, galinčių būti arbitražo nagrinėjimo dalyku.
2. Terminas "rašytinis susitarimas" apima arbitražinę išlygą sutartyje arba arbitražinį susitarimą,usių pasirašytą ar esantį pasikeitimo raštuose arba telegramose.
3. Susitariančiosios valstybės teismas, jeigu į jį patenka ieškinys tokiu klausimu, dėl kurio šalys sudarė šiame straipsnyje numatomą susitarimą, turi, vienai išusių prašant, pasiųsti puses į arbitražą, jeigu nenustato, kad minėtas susitarimas yra negaliojantis, neteko galios arba negali būti įvykdytas.

III straipsnis

Kiekviena Susitariančioji valstybė pripažįsta arbitražų sprendimus privalomais ir vykdo pagal tos teritorijos, kurioje prašoma pripažinti ir vykdyti šiuos sprendimus, procesines normas tolesniuose straipsniuose išdėstytais sąlygomis. Arbitražų sprendimams, kuriems taikoma ši Konvencija, pripažinti ir vykdyti neturi būti taikomos iš esmės sunkesnės sąlygos arba didesni muitai ar rinkliavos, negu tie, kurie galioja vidaus arbitražų sprendimams pripažinti ir vykdyti.

IV straipsnis

1. III straipsnyje nurodytam pripažinimui ir vykdymui gauti prašančioji pusė, paduodama dėl to prašymą, pateikia:
 - a) reikiamai paliudytą arbitražo sprendimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą;
 - b) II straipsnyje nurodyto susitarimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą.
2. Jeigu arbitražinis sprendimas arba susitarimas išdėstytas ne tos šalies, kuri prašo pripažinti ar vykdyti šį sprendimą, oficialia kalba, tai pusė, prašanti pripažinti ar vykdyti šį sprendimą, pateikia šių dokumentų vertimą į tą kalbą. Vertimą paliudija oficialus ar prisiekusysis vertėjas arba diplomatinė ar konsulinė įstaiga.

V straipsnis

1. Arbitražo sprendimą pripažinti ar vykdyti gali būti atsisakyta kai prašo ta pusė, prieš kurią jis nukreiptas, tik tada, jei ši pusė pateikia tos vietos, kur prašoma pripažinti ir vykdyti, kompetentingoms

valdžios institucijoms įrodymą, kad:

a) II straipsnyje nurodyto susitarimo pusės pagal joms taikomą įstatymą buvo kuriuo nors mastu neveiksnios arba šis susitarimas negalioja pagal įstatymą, kuriam pusės tą susitarimą subordinavo, o nesant tokio nurodymo - pagal tos šalies, kur buvo padarytas sprendimas, įstatymą, arba

b) pusei, prieš kurią padarytas sprendimas, nebuvo reikiamai pranešta apie arbitro paskyrimą ar apie arbitražo nagrinėjimą arba dėl kitų priežasčių ši pusė negalėjo pateikti savo pasiaiškinimų, arba

c) nurodytasis sprendimas buvo padarytas dėl ginčo, kurio nenumato arbitražinis susitarimas arba neapima arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje sąlygos, arba tame sprendime yra nuostatų tokiais klausimais, kurių neapima arbitražinis susitarimas ar arbitražinė išlyga sutartyje; tačiau jeigu nuostatai tais klausimais, kuriuos apima arbitražinis susitarimas ar išlyga, gali būti atskirti nuo tų, kurių neapima šis susitarimas ar išlyga, tai ta arbitražo sprendimo dalis, kurioje yra nuostatai arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje apimamais klausimais, gali būti pripažįstama ir vykdoma, arba

d) arbitražo institucijos sudėtis ar arbitražo procesas neatitiko pusių susitarimo arba, nesant tokio susitarimo, neatitiko tos šalies, kurioje vyko arbitražas, įstatymų, arba

e) sprendimas pusėms dar nebuvo galutinis arba jo vykdymą panaikino ar sustabdė tos šalies, kurioje jis buvo padarytas, arba tos šalies, kurios įstatymai taikomi, kompetentinga valdžios institucija.

2. Arbitražo sprendimą pripažinti ir vykdyti gali būti atsisakoma, jei tos šalies, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti, kompetentinga valdžios institucija pripažįsta, kad:

- a) ginčo objektas pagal šios šalies įstatymus negali būti arbitražo nagrinėjimo dalykas, arba
- b) to sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja šios šalies viešajai tvarkai.

VI straipsnis

Jeigu V straipsnio 1 punkto e papunktyje nurodytai kompetentingai valdžios institucijai pateiktas prašymas panaikinti ar sustabdyti arbitražo sprendimo vykdymą, tai ta valdžios institucija, į kurią kreiptasi prašant pripažinti ir vykdyti šį sprendimą, gali, jeigu pripažins esant tikslinga, atidėti klausimo dėl šio sprendimo vykdymo išsprendimą, taip pat gali, tai pusei, kuri prašo pripažinti ir vykdyti šį sprendimą, prašant, įpareigoti antrąją pusę pateikti reikiamą garantiją.

VII straipsnis

1. Šios Konvencijos nuostatai netaikomi Susitariančiųjų valstybių sudarytiems daugiašaliams ar dvišaliams susitarimams dėl arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo galiojimo ir nepanaikina nė vienai suinteresuotajai pusei teisės naudotis bet kuriuo arbitražo sprendimu tokia tvarka ir tiek, kiek leidžia šalies, kurios prašoma pripažinti ir vykdyti tokį arbitražo sprendimą, įstatymai ir tarptautinės sutartys.

2. 1923 metų Ženevos protokolais dėl arbitražų išlygų ir 1927 metų Ženevos konvencija dėl užsienio arbitražų sprendimų vykdymo netenka galios Susitariančiose valstybėse po to, kai joms pasidarys privaloma ši Konvencija, tiek, kiek ji pasidarys joms privaloma.

VIII straipsnis

1. Šią Konvenciją galima iki 1958 metų gruodžio 31 dienos pasirašyti bet kurios Jungtinių Tautų Organizacijos narės vardu, taip pat bet kurios valstybės, kuri yra ar vėliau taps kokios nors Jungtinių Tautų Organizacijos specializuotos įstaigos nare arba kuri yra ar vėliau taps Tarptautinio Teismo Statuto dalyve, arba bet kurios kitos valstybės, kuri bus Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinės Asamblėjos pakviesta, vardu.

2. Ši Konvencija turi būti ratifikuota, ir ratifikavimo raštai deponuojami Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui.

IX straipsnis

1. Prie šios Konvencijos gali prisijungti visos valstybės, minimos VIII straipsnyje.

2. Prisijungimas įvyksta deponuojant prisijungimo raštus Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui.

X straipsnis

1. Bet kuri valstybė, pasirašydama ar ratifikuodama šią Konvenciją arba prie jos prisijungdama, gali pareikšti, kad ši Konvencija taikoma visose arba kai kuriose teritorijose, už kurių tarptautinius santykius ji yra atsakinga. Toks pareiškimas įsigalioja tuo pačiu metu, kai ši Konvencija įsigalioja toje valstybėje.
2. Bet kuriuo metu po aukščiau nurodytojo tokio taikymo gali būti imtasi pranešant Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui ir ji įsigalioja devyniasdešimtą dieną, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą, arba tą dieną, kurią įsigalioja ši Konvencija atitinkamoje valstybėje, atsižvelgiant į tai, koks terminas sueina vėliau.
3. Dėl teritorijų, kuriose ši Konvencija nebus taikoma pasirašant arba ratifikuojant ją ar prisijungiant prie jos, kiekviena suinteresuota valstybė turi išnagrinėti klausimą, ar galima imtis priemonių, reikalingų šiai Konvencijai pradėti taikyti nurodytose teritorijose su sąlyga, jei sutinka tokių teritorijų vyriausybės, kur tai būtina pagal konstitucijas.

XI straipsnis

Federacinėms ir neunitarinėms valstybėms taikomi šie nuostatai:

- a) pagal tuos šios Konvencijos straipsnius, kurie susiję su federacinės valdžios įstatymų leidimo jurisdikcija, federacinės vyriausybės įsipareigojimai pagal jos kompetenciją yra tie patys, kaip ir Susitariančiųjų valstybių, nesančių federacinėmis valstybėmis, įsipareigojimai;
- b) apie tuos šios Konvencijos straipsnius, kurie susiję su sudarančiomis federaciją valstybėmis arba provincijomis, kurioms pagal konstitucinę federacijos sistemą nėra privaloma imtis įstatymų leidimo priemonių, federacinė vyriausybė per kiek galima trumpesnį laiką praneša reikiamoms valstybių arba provincijų valdžios institucijoms su palankia savo rekomendacija;
- c) federacinė valstybė, dalyvaujanti šioje Konvencijoje, bet kuriai kitai Susitariančiajai valstybei per Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinį Sekretorių reikalaujant, pateikia pažymą apie federacijos ir jos sudėtinių dalių įstatymus bei praktiką, susijusius su bet kuria konkrečia šios Konvencijos nuostata, nurodydama, kiek įstatymais ir kitokiomis priemonėmis ši nuostata įgyvendinama.

XII straipsnis

1. Ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną, skaičiuojant nuo trečiojo ratifikavimo rašto ar prisijungimo rašto deponavimo dienos.
2. Kiekvienai valstybei, ratifikuojančiai šią Konvenciją arba prisijungiančiai prie jos, deponavus trečiąjį ratifikavimo raštą ar prisijungimo raštą, ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną po to, kai ta valstybė deponavo savo ratifikavimo raštą ar prisijungimo raštą.

XIII straipsnis

1. Bet kuri Susitariančioji valstybė gali denonsuoti šią Konvenciją, raštu apie tai pranešdama Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui. Denonsavimas įsigalioja po vienerių metų nuo tos dienos, kurią Generalinis Sekretorius gauna šį sprendimą.
2. Bet kuri valstybė, kuri remdamasi X straipsniu pateikė pareiškimą arba pranešimą, gali bet kada po to pareikšti pranešime Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui, kad ši Konvencija atitinkamoje teritorijoje netenka galios po vienerių metų nuo tos dienos, kurią Generalinis Sekretorius gauna tą pranešimą.
3. Ši Konvencija bus taikoma tiems arbitražų sprendimams, dėl kurių pripažinimo ir vykdymo bylos buvo pradėtos iki denonsavimo įsigaliojimo.

XIV straipsnis

Nė viena Susitariančioji valstybė neturi teisės naudotis šia Konvencija prieš kitas Susitariančiąsias valstybes kitaip, kaip leidžia šios Konvencijos nuostatos.

XV straipsnis

Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis Sekretorius praneša valstybėms, minimoms VIII straipsnyje:

- a) apie pasirašymą ir ratifikavimus pagal VIII straipsnį;
- b) apie prisijungimą pagal IX straipsnį;
- c) apie pareiškimus ir pranešimus, minimus I, X ir XI straipsniuose;
- d) apie šios Konvencijos įsigaliojimo dieną pagal XII straipsnį;
- e) apie denonsavimus ir pranešimus pagal XIII straipsnį.

XVI straipsnis

1. Ši Konvencija, kurios rusiškas, angliškasis, ispaniškas, kinietiškas ir prancūziškasis tekstai yra autentiški, saugoma Jungtinių Tautų Organizacijos archyve.
2. Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinis Sekretorius nusiunčia paliudytus šios Konvencijos nuorašus VIII straipsnyje paminėtoms valstybėms.